

denne Mand, Pastor Mathiesen af Haraldsted-Allindemagle. Tænk Dem nu, at man har en saadan Præst, og at han har den Magt, som ligger i § 2, tænk Dem, hvor han kunde genere Sognebeboerne, hvis han vilde. Denne Sag har for øvrigt ogsaa et Efterpil, idet jeg som Repræsentant for Falgtredsen er bleven opfordret af de Sognebeboere, der have indgivet Klagen over Pastor Mathiesen, til at henvende mig til Kultusministeren og i Henhold til den Lovhjemmel, som Loven af 2den Februar 1866 giver, fordrer en Genpart af alle de i Sagen afgivne Erklæringer. Jeg har baade mundtlig og skriftlig henvendt mig til Ministeren, men jeg har endnu ikke faaet nogen Afgang til at tage Genpart af disse Erklæringer, skønt Loven foreskriver, at den, der i en ham vedkommende Sag har indgivet Klage over Embedsmænd, skal, naar Klagen ikke tages til Følge, paa Forlangende være berettiget til een Gang at erholde Afskrift af den eller de i Sagen afgivne Erklæringer eller Lejlighed til at tage Afskrift af samme. Her er direkte Lovhjemmel for, at Klagerne have Ret til at faa en saadan Afskrift. Men denne Lov indeholder ikke alene en direkte Lovhjemmel, men ogsaa en indirekte, som man kommer til ved en Modsætnings Slutning, idet det i Lovbestemmelsens andet Stykke hedder, at den eneste Undtagelse, der finder Sted med Hensyn til denne Afgang, til at faa Genpart af Erklæringer afgiven i Anledning af indkomne Klager, der ikke ere tagne til Følge, er, naar Embeds- eller Bestillingsmænd klage over deres foresatte, saa har man ikke Ret til at faa saadanne Genparten, men i alle andre Tilfælde har man det altsaa. Jeg tror nu, at Grunden til, at den højtærede Minister sendnu ikke har efterkommet denne Lovs Bestemmelse om at give mig som befuldmægtiget for disse Klager Ret til at faa en Afskrift eller selv tage Afskrift af disse Klager, er den, at den højtærede Minister ikke har forstaaet Loven. Jeg tør ikke forudsette noget værre. Men jeg maa faa rigtignok for at bruge den Tone, som den højtærede Justitsminister indførte forleden Aften, over for den ærede Ordfører for Tillægsbevillingsloven (De Hansen), sige: Det er beklageligt, at Ministeren ikke med større Forstaaelse kan læse en klar Lovs Bestemmelse. Jeg har endnu kun en afsluttende Bemærkning at gøre over for det, som den højtærede Kultusminister fremdrog om Forholdet mellem Priserne paa borgerlig og kirkelig Egtstabsvielse. Det er jo godt nok, at Forholdet er det, at her ved Kirkerne i Kjøbenhavn kun tages

8 til 10 à 12 Kroner, eftersom Præstis er i de forskellige Kirker. Ja vel! Men husk, at Her Degn havde tre Slags Jord at faste paa de Døde, og Præsterne have ogsaa tre Slags Brudetaler at holde over dem, der skulle vies, hvis de ikke have flere. Og vil man have en nogenlunde anstændig kirkelig Vielse og ikke vil have Her Degns sletteste Jord og Præsternes sletteste Tale, er det en Historie, der løber op paa Grund af det meget beklagelige Drikkepenge-system, som eksisterer over for disse Embedsmænd, men ikke over for andre. De eneste Embedsmænd, der modtage Betaling paa den Maade, det er dem, der ere ansatte ved Kirken. Saa maa jeg dernæst gøre opmærksom paa, at saa billigt er det heller ikke i Almindelighed. For nogen Tid siden viedes en Premierløjtnant; han gav 10 Kr. i Offer til Degnen, men Degnen hentes, det var for lidt og søgsøgte Løjtnanten, som saa blev dømt til at betale 15 Kr. alene til Degnen, det var ved en Retsret. Naar nu alene Ofret til Degnen er 15 Kr., kan man tænke sig, hvad de andre Udgifter kunne løbe op til. Jeg tror derfor, at man ganske rolig kan holde sig til det, som Erfaringen tilkendegiver, at borgerlig Vielse er det billigste.

Oscar Hansen. Det foreliggende Lovforslag afsvinger mig dels en Beklagelse, dels en Indsigelse. Beklagelsen retter sig mod § 1, Indsigelsen mod § 2. Jeg skal først dvæle et Øjeblik ved § 1. Jeg maa naturligvis beklage, at de Herrer Forslagsstillere ikke have kunnet gaa saa vidt, at de kunne foreslaa Indførelsen af tvungent borgerligt Egtstabs- og Løsning, der jo ogsaa synes den højtærede Minister at ville være den eneste rigtige, naar der skulde en Løsning, men blot ikke at være foreløbig heldig. Man kan over for Indførelsen af tvungent borgerligt Egtstabs gøre dels Opportunitets-hensyn gældende, og det er det, som Forslagsstillerne og deres Ordfører have fremført, og dels principielle Grunde. Med Hensyn til Opportunitetsgrundene gif de jo mest ud paa, at Folket ikke skulde være modent til den Reform. Det er ikke første Gang i den korte Tid, jeg har haft den Ære at være Medlem af dette Ting, at jeg har hørt en saadan Udtalelse. Folket er ikke modent til Reformen. Jeg tror aldeles ikke derpaa. Sagen er, at naar man ikke gaar ud til Folket og oplyser det om, i hvilke Henseender Forholdene kunne blive bedre, hvor skulde det da vide det fra? Hvis man gif ud i Folket og belærte det om, hvorledes Almueskolen var ordnet i Frankrig, Svejts, Holland og Norge, vilde man selvfølgelig